

บันทึก

เรื่อง รายได้ในการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ทำการโฆษณา
โดยใช้เครื่องขยายเสียงในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล

กระทรวงมหาดไทย ได้มีหนังสือ ด่วนมาก ที่ มท ๐๓๑๓.๕/๙๘๔๔ ลงวันที่ ๑๗ สิงหาคม ๒๕๕๒ ถึงสำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา ความว่า ด้วยพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ.๒๕๔๓ มิได้บัญญัติว่าเงินค่าธรรมเนียมจากการอนุญาตให้ทำการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงเป็นรายได้ของหน่วยงานใด กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้วมีความเห็นว่า การจัดเก็บค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ทำการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงตามพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ.๒๕๔๓ ในเขตเทศบาล กำหนดให้นายกเทศมนตรีเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ และมาตรา ๖ แห่งพระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ.๒๕๔๗ กำหนดไว้ชัดเจนว่า บรรดาค่าใบอนุญาต ค่าธรรมเนียมและค่าปรับเนื่องในกิจการซึ่งเทศบาลได้รับมอบให้เป็นเจ้าหน้าที่อนุวัติการตามกฎหมายใดให้เป็นรายได้ของเทศบาลนั้น ถึงแม้ว่าพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ.๒๕๔๓ มิได้บัญญัติว่ารายได้จากค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ทำการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงเป็นรายได้ของหน่วยงานใด แต่ขณะเดียวกันการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ทำการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล ซึ่งปัจจุบันนายอำเภอหรือปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอท้องที่เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่จัดเก็บมีปัญหาว่าเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลหรือไม่ ฉะนั้น หากมีการแก้ไขประกาศสำนักนายกรัฐมนตรีและกระทรวงมหาดไทย เรื่อง แต่งตั้งพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ.๒๕๔๓ (ฉบับที่ ๔) ให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหรือผู้ซึ่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมายเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบล รายได้จากค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ทำการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงน่าจะเป็นขององค์การบริหารส่วนตำบลโดยเทียบเคียงกับของเทศบาล

กระทรวงมหาดไทยพิจารณาแล้ว เห็นว่า เรื่องนี้เป็นปัญหาข้อกฎหมายและมีผลกระทบต่อการจัดเก็บรายได้และค่าธรรมเนียมขององค์การบริหารส่วนตำบล จึงขอหารือเพื่อเป็นบรรทัดฐานให้ท้องถิ่นถือเป็นแนวทางปฏิบัติต่อไป ดังนี้

(๑) กรณีนายอำเภอหรือปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอท้องที่เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่จัดเก็บค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ทำการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ.๒๕๔๓ ค่าธรรมเนียมดังกล่าวที่จัดเก็บได้จะถือว่าเป็นรายได้ของแผ่นดินที่จะต้องนำส่งบัญชีเงินคงคลังหรือเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล

(๒) หากมีการแต่งตั้งให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล หรือผู้ซึ่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมายเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ.๒๕๔๓ จะถือว่าค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ทำการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยเทียบเคียงกับการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ทำการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงในเขตเทศบาลได้หรือไม่

คณะกรรมการกฤษฎีกา (กรรมการร่างกฎหมาย คณะที่ ๗) ได้พิจารณาข้อหารือของกระทรวงมหาดไทยโดยรับฟังคำชี้แจงจากผู้แทนกระทรวงมหาดไทย (กรมการปกครอง) แล้ว มีความเห็นดังต่อไปนี้

ประเด็นที่ ๑ กรณีนายอำเภอหรือปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอท้องที่เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่จัดเก็บค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ทำการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลตามพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๕๔๓ ค่าธรรมเนียมดังกล่าวที่จัดเก็บได้จะถือว่าเป็นรายได้ของแผ่นดินที่ต้องนำส่งบัญชีเงินคลังหรือเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ.๒๕๔๓ มิได้มีบทบัญญัติใดที่กำหนดว่าเงินค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ทำการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงเป็นรายได้ของหน่วยงานใด ซึ่งในกรณีของเงินค่าธรรมเนียมที่ส่วนราชการได้เก็บหรือรับมานั้น หากไม่มีกฎหมายบัญญัติไว้เป็นพิเศษว่าให้ตกเป็นของหน่วยงานใด มาตรา ๔^๑ แห่งพระราชบัญญัติเงินคลัง พ.ศ.๒๕๔๑ ได้บัญญัติให้หัวหน้าส่วนราชการที่ได้เก็บหรือได้รับค่าธรรมเนียมนั้นให้มีหน้าที่ต้องนำส่งเข้าบัญชีเงินคลังหรือคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ ดังนั้น เมื่อนายอำเภอหรือปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอท้องที่ได้จัดเก็บค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ทำการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลในฐานะเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ.๒๕๔๓ ค่าธรรมเนียมที่นายอำเภอหรือปลัดอำเภอประจำกิ่งอำเภอท้องที่ได้เก็บหรือรับมาจึงเป็นรายได้ของแผ่นดินซึ่งต้องนำส่งเข้าบัญชีเงินคลังหรือคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ ตามมาตรา ๔ แห่งพระราชบัญญัติเงินคลัง พ.ศ.๒๕๔๑

ประเด็นที่ ๒ หากมีการแต่งตั้งให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหรือผู้ซึ่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมายเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ.๒๕๔๓ จะถือว่าค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ทำการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงในเขตองค์การบริหารส่วน

^๑ มาตรา ๔ ภายใต้บังคับแห่งมาตรา ๑๓ บรรดาเงินทั้งปวงที่พึงชำระให้แก่รัฐบาล ไม่ว่าเป็นภาษีอากร ค่าธรรมเนียม ค่าปรับ เงินกู้หรือเงินอื่นใด หัวหน้าส่วนราชการที่ได้เก็บหรือรับเงินนั้นมีหน้าที่ควบคุมให้ส่งเข้าบัญชีเงินคลังบัญชีที่ ๑ หรือส่งคลังจังหวัดหรือคลังอำเภอ ตามกำหนดเวลาและข้อบังคับที่รัฐมนตรีกำหนด โดยไม่หักเงินไว้เพื่อการใด ๆ เลย

ตำบลเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล โดยเทียบเคียงกับการจัดเก็บค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ทำการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงในเขตเทศบาลได้หรือไม่ นั้น เห็นว่า พระราชบัญญัติสภาตำบลและองค์การบริหารส่วนตำบล พ.ศ.๒๕๓๗ ได้บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลมีรายได้จากการจัดเก็บค่าธรรมเนียมตามกฎหมายต่าง ๆ ไว้หลายประเภท เช่น ค่าธรรมเนียมอันเกิดจากการฆ่าสัตว์ (มาตรา ๗๔^๒) ค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อน (มาตรา ๗๕^๓) ค่าธรรมเนียมน้ำบาดาลตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดิน (มาตรา ๗๗^๔) เป็นต้น แต่ก็มีได้มีบทบัญญัติให้ค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ทำการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงตกเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลแต่ประการใด ส่วนกรณีของมาตรา ๘๒ (๔)^๕ แห่งพระราชบัญญัติเดียวกันที่บัญญัติให้องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้จากค่าธรรมเนียมอื่น ๆ ตามที่จะมีกฎหมายกำหนดไว้ ค่าธรรมเนียมต่าง ๆ ที่จะตกเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลตามมาตรานี้ก็ต้องมีกฎหมายกำหนดให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลด้วย ดังนั้น เมื่อพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ. ๒๕๔๓ มิได้กำหนดให้ค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ทำการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียงที่จัดเก็บได้ให้ตกเป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบล แม้จะได้มีการแต่งตั้งให้ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลหรือผู้ซึ่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมายเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณาโดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ.๒๕๔๓ ก็ไม่ทำให้ค่าธรรมเนียมที่ประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบล

^๒ มาตรา ๗๔ ภาษีบำรุงท้องที่ ภาษีโรงเรือนและที่ดิน ภาษีป้าย อากรการฆ่าสัตว์และค่าธรรมเนียม รวมถึงผลประโยชน์อันเกิดจากการฆ่าสัตว์ ทั้งนี้ ในเขตองค์การบริหารส่วนตำบลใด เมื่อได้มีการจัดเก็บตามกฎหมายว่าด้วยการนั้นแล้วให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

๗๔๑

๗๕๑

^๓ มาตรา ๗๕ ภาษีและค่าธรรมเนียมรถยนต์และล้อเลื่อนที่จัดเก็บได้ในจังหวัดใด ให้จัดสรรให้แก่องค์การบริหารส่วนตำบลตามหลักเกณฑ์และวิธีการที่บัญญัติไว้ในกฎหมายว่าด้วยการนั้น

^๔ มาตรา ๗๗ รายได้จากค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยน้ำบาดาล เงินอากร ประทานบัตร ใบอนุญาตและอาชญาบัตรตามกฎหมายว่าด้วยการประมง ค่าภาคหลวง และค่าธรรมเนียมตามกฎหมายว่าด้วยป่าไม้ และค่าธรรมเนียมจดทะเบียนสิทธิและนิติกรรมตามประมวลกฎหมายที่ดินที่เก็บในองค์การบริหารส่วนตำบลใด ให้เป็นรายได้ขององค์การบริหารส่วนตำบลนั้น

^๕ มาตรา ๘๒ องค์การบริหารส่วนตำบลอาจมีรายได้ ดังต่อไปนี้

- (๑) รายได้จากทรัพย์สินขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (๒) รายได้จากสาธารณูปโภคขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (๓) รายได้จากกิจการเกี่ยวกับการพาณิชย์ขององค์การบริหารส่วนตำบล
- (๔) ค่าธรรมเนียม ค่าใบอนุญาต และค่าปรับ ตามที่จะมีกฎหมายกำหนดไว้
- (๕) เงินและทรัพย์สินอื่นที่มีผู้อุทิศให้
- (๖) รายได้อื่นตามที่รัฐบาลหรือหน่วยงานของรัฐจัดสรรให้
- (๗) เงินอุดหนุนจากรัฐบาล
- (๘) รายได้อื่นตามที่จะมีกฎหมายกำหนดให้เป็นขององค์การบริหารส่วนตำบล

หรือผู้ซึ่งประธานกรรมการบริหารองค์การบริหารส่วนตำบลมอบหมายให้เป็นพนักงานเจ้าหน้าที่
จัดเก็บในฐานะเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติดังกล่าวตกเป็นรายได้ขององค์การ
บริหารส่วนตำบลนั้นแต่อย่างใด กรณีจะแตกต่างไปจากรายได้ของเทศบาล ซึ่งมาตรา ๖^๖ แห่ง
พระราชบัญญัติรายได้เทศบาล พ.ศ.๒๕๕๓ ได้บัญญัติไว้ชัดเจนว่าให้เทศบาลมีรายได้จากบรรดา
ค่าธรรมเนียมเนื่องในกิจการซึ่งเทศบาลได้รับมอบหมายให้เป็นเจ้าหน้าที่ตามกฎหมายนั้น และ
เมื่อนายกเทศมนตรีได้รับแต่งตั้งเป็นพนักงานเจ้าหน้าที่ตามพระราชบัญญัติควบคุมการโฆษณา
โดยใช้เครื่องขยายเสียง พ.ศ.๒๕๕๓ ค่าธรรมเนียมการอนุญาตให้ทำการโฆษณาโดยใช้เครื่อง
ขยายเสียงที่นายกเทศมนตรีจัดเก็บจึงตกเป็นรายได้ของเทศบาล

(ลงชื่อ) อักษราทร จุฬารัตน
(นายอักษราทร จุฬารัตน)
เลขาธิการคณะกรรมการกฤษฎีกา

สำนักงานคณะกรรมการกฤษฎีกา
กันยายน ๒๕๕๒

^๖ มาตรา ๖ บรรดาค่าใบอนุญาต ค่าธรรมเนียม และค่าปรับเนื่องในกิจการซึ่งเทศบาลได้รับ
มอบให้เป็นเจ้าหน้าที่อนุญาตตามกฎหมายใด ให้เป็นรายได้ของเทศบาลนั้น